

День захисника України — свято, що відзначається в Україні 14 жовтня у день святої Покрови Пресвятої Богородиці водночас з **Днем українського козацтва**. З 2015 року є державним святом і неробочим днем. Свято встановлено 14 жовтня 2014 р. указом Президента України Петра Порошенка з метою вшанування мужності та героїзму захисників незалежності і територіальної цілісності України, військових традицій і звитяг українського народу, сприяння подальшому зміцненню патріотичного духу у суспільстві та на підтримку ініціативи громадськості.

Українське козацтво, його прекрасні традиції – невмирущі. Доказ тому – їхнє відродження в умовах сучасної України.

Пропонуємо вашій увазі вебліографію до *Дня захисника України та Дня українського козацтва*.

1. Курись В. З. Реалізація ціннісного вишколу військовослужбовця в умовах загрози національній безпеці України / В. З. Курись // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. – 2017. – Вип. 44(2). – С. 173-176. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2017_44\(2\)_42](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2017_44(2)_42).

У статті здійснено спробу філософсько-правової транскрипції реалізації ціннісного вишколу військовослужбовця в умовах загрози національній безпеці України. З'ясовано, що в умовах загрози національній безпеці реалізація ціннісного вишколу має відбуватися згідно із затвердженою Програмою військово-патріотичного виховання у Збройних силах в чотири етапи із застосуванням компетентнісного підходу: ознайомлення військовослужбовців з основними поняттями, категоріями, принципами, які мають вплив на формування ціннісного універсуму; формування почуттів; виховання переконань; вироблення умінь і навичок, необхідних для роботи над собою.

2. Скляр О. Ю. Вірність Військовій присязі як прояв традиції українського війська доби Української революції 1917-1921 років / О. Ю. Скляр // Історичний архів. – 2017. – Вип. 18. – С. 45-49. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ians_2017_18_8.

У статті на основі архівних документів, мемуарів і досліджень сучасних українських істориків висвітлюється досвід вірності Військовій присязі військовослужбовців українських національних військових формувань доби Української революції 1917-1921 років, як прояв славетної історичної традиції українського війська.

3. Трінька І. С. Особливості впливу чинників бойового середовища на військовослужбовців / І. С. Трінька, В. В. Кальниш, А. В. Швець, О. В. Мальцев // Військова медицина України. – 2016. – Т. 16, № 2. – С. 84-94. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vmuk_2016_16_2_14.

У статті проведено аналіз впливу екстремальних чинників зовнішнього середовища на організм людини в бойових умовах, та в умовах життєдіяльності військовослужбовців, які опинилися в незвичних умовах під час перебування в зоні АТО. Акцентується увага на змінах психофізіологічного стану в екстремальних умовах та умовах реальної вітальної загрози, а також необхідності розробки практичних рекомендацій, спрямованих на полегшення дії на людину цих чинників.

4. Петрова А. Б. Роль та місце військових засобів масової інформації в інформаційному протиборстві / А. Б. Петрова // Наукові записки Інституту журналістики. – 2015. – Т. 58. – С. 22-29. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2015_58_6.

У науковій статті всебічно досліджено роль та місце військових засобів масової комунікації як багатofакторного політико-психологічного феномена в інформаційних війнах сучасності. Особливу увагу приділено методам, за допомогою яких можна досягнути створення військовими засобами масової комунікації ефективних засобів протидії інформаційним війнам. Проведено комплексне дослідження процесу використання ЗМК (як цивільними, так і військовими) інформаційно-психологічного протиборства.

5. Стаднік І. О. Опозиція "свій/чужий" у складі концепту war/війна (на матеріалі поетичних творів, присвячених військовим подіям в Україні, та англomовних перекладів) / І. О. Стаднік // Одеський лінгвістичний вісник. – 2015. – Вип. 6(2). – С. 98-102. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/olinv_2015_6\(2\)_24](http://nbuv.gov.ua/UJRN/olinv_2015_6(2)_24).

У статті розглядається специфіка вербальної маніфестації опозиції "свій/чужий" як однієї із складових концепції WAR/ВІЙНА в англomовних та українomовних віршах військової тематики, присвяченим подіям в Україні.

5. Степанчук Ю. С. Образ Богдана Хмельницького в матеріалах XXIV Всеукраїнської наукової історико–краєзнавчої конференції "Козацтво в історії України (до 360–річчя битви під Батогом)" / Ю. С. Степанчук // Гілея: науковий вісник. – 2017. – Вип. 116(1). – С. 84-87. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2017_116\(1\)_21](http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2017_116(1)_21).

Проаналізовано образ Б. Хмельницького, окреслений у матеріалах XXIV Всеукраїнської наукової історико–краєзнавчої конференції «Козацтво в

історії України», присвяченій 360-річчю битви під Батогом. Історіографічне значення цього збірника полягає в тому, що в ньому представлено найновіші історико-краєзнавчі дослідження з історії козацтва за останні п'ять років. Характерною особливістю опублікованих матеріалів є те, що в більшості з них фігурує постать Б. Хмельницького, рішення та вчинки якого спричинили низку подій української історії середини XVII ст.

7. Бараннік А. М. Запорозьке козацтво у творчості польського історика Л. Подгородецького / А. М. Бараннік // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. – 2016. – № 2. – С. 12-17. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_fi_2016_2_4.

У статті здійснений аналіз історичних праць польського дослідника Л. Подгородецького на предмет його поглядів на процес виникнення, розвитку та значення запорозького козацтва.

Розкрито основні гіпотези історика стосовно процесу становлення військово-політичного та економічного суверенітету Запорозжжя у XVI–XVIII ст. та його роль у процесі становлення Української Козацької Держави Б. Хмельницького, яку Л. Подгородецький вважав першою українською державою.

8. Вирський Д. Йосипа Верещинського проект реєстрового козацького полку 1594 р. / Д. Вирський // Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. – 2016. – Вип. 26. – С. 112-124. – Режим доступу: <http://bit.ly/2kGzorh>.

Стаття присвячена маловідомій пам'ятці з історії українського козацтва – проекту реєстрового козацького полку, викладеного київським католицьким єпископом Й. Верещинським у листі 7 квітня 1594 р.

Текст містить чимало оригінальних спостережень щодо військової організації і тактики запорозжців. Проект 1594 р. також важливий для вивчення еволюції поглядів самого Верещинського – примітної постаті ранньо-модерного українознавства.

9. Савчук Ю. Крізь призму ювілейної дати: 125 років першої публікації з козацького прапорознавства / Ю. Савчук // Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. – 2016. – Вип. 26. – С. 258-249. – Режим доступу: <http://bit.ly/2hAL0HP>.

У статті досліджується історіографія формування та розвитку прапорничої традиції реєстрових полків Гетьманату середини XVIII ст. Дане історіографічне дослідження є завершальною публікацією циклу наукових розвідок щодо тенези та реформування прапорничої традиції збройних сил Гетьманату другої половини XVIII ст.

10. Висотін М. Еволюція поглядів на українське козацтво та історію Хмельниччини в історіографічній спадщині Пантелеймона Куліша / М. Висотін // Українознавство. – 2016. – № 4. – С. 52-64. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukr_2016_4_8.

Автор статті пропонує прослідкувати, як змінювались погляди Пантелеймона Куліша на українське козацтво і під яким впливом це відбувалося.

11. Яρμοшик І. Вільшанська (1617 р.) та Роставицька (1619 р.) угоди як етапи військово-політичного становлення українського козацтва / І. Яρμοшик // Славістична збірка. - 2015. - Вип. 1. - С. 76-107. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/wslavst_2015_1_9.

У статті досліджується організаційне становлення українського козацтва як помітної військово-політичної сили.

12. Пилипенко В. Східне обличчя козака Мамая: східні впливи та українське козацтво / В. Пилипенко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Історичні науки. – 2015. – Вип. 134.– С. 18-23. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuI_2015_134_5.

У статті розглядаються східні впливи на українське козацтво. Запорожці багато запозичили від татар. Східний вплив виявився не лише у зовнішності козаків, елементах побуту, військової справи, а й у дипломатії та самоназві. Причиною цього стала локалізація козаків наприкордонній смузі Великого кордону, яка підштовхувала їх до налагодження широкого спектру стосунків зі східними сусідами.

13. Годун Н. Ю. Українське козацтво: цивілізаційно-правова ідентифікація / Н. Ю. Годун // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. – 2015. – Вип. 30(1). – С. 21-24. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2015_30\(1\)_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2015_30(1)_7).

Зроблена спроба наблизитися до визначення цивілізаційно-правової ідентифікації українського козацтва, використовуючи «нестандартні» джерела. Перед дослідженням поставлено питання: 1) чому виникло козацтво; 2) який людський матеріал його формував; 3) які державно-правові маркери козацтво заклало в цивілізаційне майбутнє української нації. Розглядається вклад Козаччини у формування української самосвідомості.

За матеріалами БД «Наукова періодика України», «Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України».

Дайджест підготувала Баскакова С. О., директор бібліотеки.